

Sygn. akt II KZ 7/20

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie S. C.

o wznowienie postępowania,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 lutego 2020 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 31 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKo (...), o odmowie przyjęcia wniosku o

wznowienie postępowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 10 września 2019 r. do Sądu Apelacyjnego w (...) złożony został przez S. C. wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 22 sierpnia 2003 r., sygn. akt II K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 2 lutego 2004 r., sygn. akt V Ka (...).

W uwzględnieniu wniosku zarządzeniem z dnia 2 października 2019 r. wyznaczono skazanemu – na podstawie art. 81 § 1 k.p.k. – obrońcę z urzędu.

Obrońca ten w osobie adw. K. B. pismem z dnia 12 listopada 2019 r. wraz z załączoną do niego opinią prawną poinformował Sąd Apelacyjny, że nie znalazł podstaw do złożenia w przedmiotowej sprawie wniosku o wznowienie

postępowania. W związku z tym, zarządzeniem z dnia 13 listopada 2019 r., doręczonym w dniu 20 listopada 2019 r., wezwano wnioskodawcę w trybie art. 120 § 1 k.p.k. do usunięcia braku formalnego wniosku o wznowienie przez jego sporządzenie i podpisanie przez obrońcę z wyboru.

W zakreślonym terminie (do dnia 27 listopada 2019 r.) S. C. wniosku spełniającego wymogi formalne nie złożył.

W związku z tym, zarządzeniem z dnia 31 grudnia 2019 r., sygn. akt II AKo (...), Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...), w oparciu o przepis art. 120 § 2 k.p.k., odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

Zarządzenie powyższe zaskarżył skazany kwestionując opinię prawną dotychczasowego obrońcy z urzędu i tryb procedowania przez Sąd Apelacyjny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego nie mogło zostać uwzględnione.

Brak formalny wniosku o wznowienie postępowania, jakim jest złożenie wniosku niespełniającego wymogu określonego w art. 545 § 2 k.p.k. (sporządzenie go i podpisanie przez obrońcę lub pełnomocnika) ma charakter usuwalny.

W związku z tym wnioskodawcę należy wezwać do jego usunięcia w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Uzupełnienie braku w terminie, a byłoby nim złożenie wniosku sporządzonego przez adwokata lub radcę prawnego, wywołuje skutki od dnia jego wniesienia. W przeciwnym wypadku pismo uznaje się za bezskuteczne, co w odniesieniu do wniosku o wznowienie postępowania, który został sporządzony przez samego skazanego, a tak należy traktować wcześniejszy wniosek o ustanowienie obrońcy z urzędu, powoduje wydanie zarządzenia o odmowie jego przyjęcia (art. 120 § 2 k.p.k.).

Ten tryb postępowania w niniejszej sprawie został przez Sąd Apelacyjny w [...] dopełniony. Po wydaniu opinii prawnej przez obrońcę wyznaczonego skazanemu z urzędu, który nie znalazł podstaw do sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie, S. C. wezwany został do usunięcia braku formalnego w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Ponieważ w zakreślonym mu terminie, tj. do dnia 27 listopada 2019 r., wniosek o wznowienie postępowania spełniający wymóg z art.

545 § 2 k.p.k. nie wpłynął, wydanie decyzji o treści jak w zaskarżonym zarządzeniu było – zgodnie z przepisem art. 120 § 2 k.p.k. – koniecznością.

Powyższego nie mogą zmienić te wszystkie twierdzenia skarżącego, w których kwestionuje on stanowisko zajęte w tej sprawie przez adw. K. B. domagając się jednocześnie wyznaczenia następnego obrońcy.

Argumentacja zawarta w tym przedmiocie w zażaleniu nie wytrzymuje konfrontacji z opinią obrońcy, która wbrew wywodom skazanego jest niezwykle wyczerpująca i odnosi się do wszystkich aspektów sprawy wskazywanych we wniosku inicjującym to postępowanie złożonym osobiście przez zainteresowanego.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że obrońca wyznaczony z urzędu, jako profesjonalista, zajmując stanowisko w przedmiocie ewentualnych podstaw wznowieniowych, bądź stwierdzając ich brak, ma pozycję autonomiczną i nie musi wyrażać w tym zakresie poglądów zbieżnych z reprezentowaną przez niego stroną. Nie ma również w takim wypadku znaczenia brak kontaktu osobistego obrońcy ze skazanym. Obrońca z urzędu wyznaczony w trybie art. 84 § 3 k.p.k. powoływany jest z racji zaufania do samego zawodu adwokata, a nie jak przy obronie z wyboru, zaufania mocodawcy do określonego z imienia i nazwiska członka palestry. Każdy przy tym obrońca, w tym ustanowiony z wyboru, działa samodzielnie i chociaż bez wątplenia kontakt osobisty z osobą, którą ma bronić jest tu pożądany, to nie można uznać go za bezwzględnie obowiązujący, tym bardziej w sytuacji, gdy chodzi wyłącznie o rozważenie czy istnieją podstawy do złożenia wniosku o wznowienie postępowania. Podstawy wznowieniowe są ściśle określone, zaś obrońcę z urzędu ustanawia się w takiej sytuacji, aby jako podmiot kwalifikowany dokonał analizy akt sprawy i ewentualnie innej dokumentacji właśnie pod takim kątem, a nie po to aby sporządził wniosek o wznowienie, gdyż taka jest wola skazanego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2011 r., II KZ 14/11). W ten sposób zostaje w sprawie zrealizowany wymóg rzetelnego procesu, bowiem sąd nie ma obowiązku wyznaczać kolejnych obrońców z urzędu aż do uzyskania przez wnioskodawcę oczekiwanego efektu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2011 r., III KZ 20/11).

Uwzględniając całokształt poczynionych wyżej rozważań, a więc zgodność z obowiązującymi przepisami zaskarżonej decyzji procesowej, której argumentacja zawarta w zażaleniu nie podważyła, należało postanowić, jak na wstępie.